

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa

Imiona: Stanisław Michał

Nazwisko: Darski

Nazwisko rodowe: Dziura

Miejsce urodzenia: Rzeszów

Data urodzenia: 13-09-1916

Imię ojca: Wojciech

Imię matki: Helena

Dodatkowe informacje: Członek AK, następnie WiN (do lutego 1946), używał pseudonimu „Prus”. Do jego zadań wykonywanych w ramach organizacji WiN należało zbieranie informacji stanowiących „tajemnicę państwową” i werbowanie nowych członków (informatorów). Stanisław Darski został zatrzymany 11.02.1950 i dyscyplinarnie zwolniony z pracy w WUBP w Rzeszowie w związku z zatajeniem faktu przynależności do WiN.

Nazwa jednostki	Miasto	Nazwa komórki	Stanowisko	Stopień służbowy	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Sygnatura	Sygnatura wytwórcy	Rodzaj materiałów
WK WUBP	RZESZÓW		NACZELNIK	brak danych	01-05-1948	--1950	IPN BU 0703/30	20/20/927/31	akta dyscyplinarne

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta kontrolno-śledcze grupy osób będących członkami organizacji WiN, do których należał także Stanisław Darski. Ww. oskarżany był m.in. o przynależność w latach 1945-1946 do nielegalnych organizacji; zbieranie informacji na poczet organizacji WiN; werbowanie nowych członków (m.in. pozyskał Naczelnika Wydziału Społeczno-Politycznego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie), ukrywanie szefa BW WiN w Rzeszowie i wreszcie zatajenie przynależności do nielegalnej organizacji w momencie "przystąpienia do pracy w organach bezpieczeństwa". Sprawę złożono do archiwum w dniu 11.05.1951 do numeru 8088, a następnie skomasowano w dniu 27.01.1968 do numeru 2077.	karta E-14 z kartoteki ogólnoinformacyjnej WUSW w Rzeszowie, Dziennik archiwalny spraw śledczych WUBP w Rzeszowie, Dziennik archiwalny spraw śledczych WUBP w Rzeszowie, IPN Rz 046/1089 (2077/III), karta E-14 z kartoteki ogólnoinformacyjnej MSW w Warszawie	Sprawę 11.05.1951 złożono do archiwum 11.05.1951. W dniu 27.01.1968 skomasowano do nr 2077/III.
Akta prokuratorskie w sprawie przeciwko Stanisławowi Darskiemu prowadzone przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Rzeszowie. Ww. był do lutego 1946 członkiem organizacji WiN o pseudonimie "Prus", który zbierał a następnie przekazywał kierownictwu informacje "stanowiące tajemnicę państwową". W materiałach brak aktu oskarżenia.	IPN Rz 118/92 (w 214/51)	
Akta sądowe w sprawie Stanisława Darskiego prowadzone przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Rzeszowie. Wyrokiem WSR w Rzeszowie z 18.08.1950 został skazany na 6 lat pozbawienia wolności, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 2 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. Wyrok został utrzymany decyzją Najwyższego Sądu Wojskowego z 03.02.1951.	Karta zagadnieniowa z kartoteki zagadnieniowej WUSW w Rzeszowie, karta E-16 z kartoteki ogólnoinformacyjnej WUSW w Rzeszowie, IPN Rz 107/1122 (Sr.433/50), karta E-16 z kartoteki ogólnoinformacyjnej MSW w Warszawie, karta E-14 z kartoteki ogólnoinformacyjnej MSW w Warszawie	

Kserokopia odpisu wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 18 sierpnia 1950 r. (znak akt Sr. 433/50). IPN Kr 595/282

Stanisław Darski został osadzony w Więzieniu w Rzeszowie w dniu 04.02.1950 a następnie przetransportowany kolejno do: CW w Rawiczu (15.03.1951), CW w Sztumie (24.09.1952) oraz do Więzienia w Potulicach w dniu 19.05.1953. Zwolniony został z dniem 11.02.1956.

karta Dw-68 z kartoteki skazanych Centralnego Zarządu Więziennictwa MSW w Warszawie, IPN Po 3/38, IPN Po 3/46, IPN Po 3/47, IPN Po 3/96, IPN Gd 37/9, IPN Gd 37/12, IPN Gd 37/13, IPN Gd 37/14

Zapisy odnoszące się do osoby Stanisława Darskiego znajdują się w Repertorium Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie za rok 1950; w Repertorium wykonania kar Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie za rok 1951 oraz w Wykazie osób aresztowanych w 1950.

IPN Rz 65/8, IPN Rz 65/23, IPN Rz 65/56

Charakterystyka nr 3 dotycząca członków Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość (WiN) Okręgu Rzeszów opracowana w latach 1977-1978 przez Wydział "C" KW MO w Rzeszowie. S. Darski był członkiem Brygad Wywiadowczych WiN na terenie Rzeszowa (1945-1946). W organizacji posługiwał się pseudonimem "Prus" i pełnił funkcję informatora, ponadto gromadził i przechowywał "materiały z dziedziny polityczno-wojskowej" oraz "werbował nowych członków".

IPN Rz 05/4